

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS POLITIKOS PAGRINDŲ
ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-19-1857(2); TAIS NR. 19-8659(3))

2020-01-08 Nr. NV-67

Vilnius

Projekto rengėjas: Kultūros ministerija.

Projekto tikslas: sukurti horizontalų kultūros srities teisinio reguliavimo mechanizmą, kuriame teisinėmis priemonėmis siekiama įtvirtinti valstybės įsipareigojimus kultūrai, užtikrinti konstitucines Lietuvos piliečių teises į kultūros prieinamumą.

Dabartinė situacija:

nuo Nepriklausomybės atkūrimo nebuvo suformuotas nuoseklus kultūros politikos modelis, o atskirų kultūros sričių problemos buvo sprendžiamos pavieniui, atskirais įstatymais (šiuo metu kultūros srityje galioja apie 20 įstatymų, neturinčių aiškios sistemos požymių).

Projekto esmė: siekiama suvienodinti ir susisteminti teisinius santykius, kurie jau yra reglamentuoti galiojančiais teisės aktais, aiškiai apibrėžti valstybės institucijų, įstaigų ir kitų subjektų tarpusavio ryšius formuojant ir įgyvendinant kultūros politiką:

- įtvirtinti pagrindinius kultūros politikos principus, kuriais vadovaujantis būtų formuojama ir įgyvendinama kultūros politika;
- apibrėžti institucijas, vykdančias tarptautinį bendradarbiavimą kultūros srityje, ((8 str. 3 d.) siūloma Lietuvos kultūros institutui suteikti viešojo administravimo įgaliojimus);
- reglamentuoti kultūros atašė skyrimą, veiklą ir socialines garantijas, ((9 str.) nustatyti, kad kultūros atašė yra ne valstybės tarnautojas, o darbuotojas, dirbantis pagal sutartį);
- įtvirtinti aspektus, kuriais turėtų vadovautis valstybės ir savivaldybės institucijos, sprendamos dėl įvykio ar asmens istorinio atminimo įamžinimo; siūloma suteikti kultūros ministrui teisę tvirtinti rekomendacijas dėl istorinio atminimo įamžinimo (12 str.);
- suteikti teisę Vyriausybei nustatyti kultūros vertybių pripažinimo ypatingai svarbiomis tvarką, Vyriausybei arba jos įgaliotai institucijai tvirtinti ypatingai svarbių kultūros vertybių sąrašą (13 str.);
- aptariamas kultūros kompetencijų centrų (kultūros įstaigų, kurios pagal turimas kompetencijas priskirtoje srityje ar regione teikia kitoms kultūros įstaigoms ekspertinę ir metodinę pagalbą, organizuoja darbuotojų kompetencijų tobulinimą), statusas (16 str.);
- siūloma įtvirtinti vieningus kultūros ir meno premijų skyrimo pagrindus, aiškiau atskirti skirtingo lygmens premijas (19 str.);
- įtvirtinti regioninės kultūros politikos tikslus ir uždavinius bei išplėsti regioninių kultūros tarybų funkcijas (ne tik teikti rekomendacijas dėl kultūros ir meno projektų finansavimo iš Kultūros rėmimo fondo, bet ir prisidėti prie kultūros plėtros regionuose) ir kt.

Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 2.3.6 priemonės 1 punktą: Lietuvos kultūros politikos pagrindų įstatymo projekto parengimas (2017 m. IV ketv.).

Derinimas: Teikiamas Projektas tikslintas pagal Tarpinstituciniame pasitarime (2019-11-26) pateiktas pastabas ir pasiūlymus, papildomai derintas Kultūros ministerijoje vykusiame darbiname pasitarime (2019-12-06). Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

Dalykinio vertinimo išvada:

- Teikiamą Projektą siūloma svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinus pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, pateiktas išvadoje Nr. NV-26 (išlieka aktuali pastaba dėl kultūros atašė teisinio reglamentavimo - siekiant teisinio reguliavimo sistemiškumo, aiškumo ir siekio nepažeisti asmenų lygiateisiškumo principo, bei įvertinat tai, kad pagal Projekto 9 str. kultūros

atašė turėtų būti taikomos Diplomatinės tarnybos įstatymo nustatytos socialinės ir kitos garantijos, kartu su Projektu turėtų būti teikiamos ir atitinkamos Diplomatinės tarnybos įstatymo pataisos (dėl specialiųjų atašė)).

Socialinės politikos grupės patarėja

Nomeda Poderienė

Nomeda Poderienė, tel. 8 706 61 816, el. p. nomeda.poderiene@lr.lt